

Kulturnämnden

Kartläggning och analys av kulturarvsförbunden i Skåne 2014-2017

Ordförandens förslag

1. Kulturnämnden godkänner och lägger redovisningen till handlingarna för beaktande i samband med verksamhetsplan och budget 2019.
2. Kulturchefen får i uppdrag att i samband med budget och verksamhetsplan 2019 arbeta fram förslag på översyn av villkor för verksamhetsbidrag.

Sammanfattning

Kulturnämnden gav i verksamhetsplanen för 2018 kulturchefen i uppdrag att fortsätta den översyn av kulturarvsområdet som inleddes 2017 i och med kartläggning och analys av museiområdet. Föreliggande utredning avser att belysa verksamheten vid Skånes Arkivförbund, Skånes Hembygdsförbund och Skånes Hemslöjdsförbund.

Kartläggningen omfattar förbundens geografiska spridning, upptagningsområden, utvecklingsperspektiv och pedagogernas roller. Resultatet visar hur förbunden i sina roller som paraplyorganisationer arbetar med sina anslutna föreningar för att nå ut i Skåne. Barn och unga lyfts som en särskild målgrupp i villkor för verksamhetsbidrag. Av utredningen framkommer även att de tre förbunden har bred extern samverkan med olika aktörer ur vitt skilda organisationer.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2018-10-17
2. Kartläggning och analys av kulturarvsförbunden i Skåne 2014-2017

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

Under perioden 2013-2015 arbetade de kulturarvsinstitutioner som uppstår verksamhetsbidrag från Region Skånes kulturnämnd utifrån en *Regional handlingsplan för kulturarvsområdet*. Inom ramen för handlingsplanen lyftes särskilt *samverkan* och *barn och unga* som två av fyra temaområden. Region Skånes kulturnämnd behandlade i september 2016 slutredovisningen av handlingsplanarbetet.

I samband med övergången till nya arbetsformer inom kulturarvsområdet med en mer aktivt initierande roll för Region Skåne inleddes en översyn av kulturarvsområdet. En första utredning bestående av en kartläggning med tillhörande analys genomfördes under 2017. Utredningen avsåg de elva museer inom kulturarvsområdet som fick verksamhetsbidrag av Region Skåne under perioden 2014-2016. Denna del av översyn har hittills resulterat i en gemensam överenskommelse kring en målbild på en andel av minst 25 % besökare under 18 år på museerna, villkor för verksamhetsbidrag har omformulerats och ett särskilt bidrag för kompetens och kunskapsdelning i syfte att stärka samverkan har inrättats.

Föreliggande utredning har motsvarande upplägg och fokus. Region Skånes kulturnämnd önskar även få en samlad och fördjupad bild över hur de skånska förbunden verksamma inom kulturarvsområdet arbetar och samverkar regionalt samt få kunskap om hur väl de lyckas prioritera barn och unga som målgrupp i den pedagogiska förmedlingsverksamheten. Valet av fokusområden baserades på villkor för verksamhetsbidrag där *samverkan* och *förmedling* är gemensamma för samtliga tre förbund.

Utredningens fokus och underlagsmaterial

Utredningen innehåller en inledande kartläggning som fokuserar på de tre förbundens egna redovisningar för perioden 2014-2017. Särskild tonvikt lades på verksamheternas programverksamhet och dess spridning i Skåne. Av redovisningarna framgår också hur och med vilka andra organisationer som förbunden samverkade med samt vilken roll utvecklingsbidragen har spelat för att utveckla förmedlingsverksamheten.

Slutsatser

Från kartläggningen och den efterföljande analysen kan följande slutsatser dras:

- *Hög närvaro i de skånska kommunerna*

Kartläggningen av förbundens program- och utställningsverksamhet visar att den träffade samtliga skånska kommuner sett över hela perioden. Det fanns dock tendenser när förbunden studerades enskilt som påminde om museerna där några

kommuner inte tar del av det regionala kulturarvsutbudet i samma utsträckning som övriga.

- *Förbunden prioriterar barn och unga under 18 år*

Förbunden prioriterar målgruppen genom att ha en hög andel konsulenter med uttalat pedagogiska roller. Prioriteringen avspeglar sig inte i antal möten med målgruppen utan genom fortbildning av anslutna föreningar, möten med lärare etc. som i sin tur möter målgruppen.

- *Hög frekvens med tvärsektoriella samarbeten*

Kartläggningen visar att de tre förbunden, med tanke på deras resurser, var aktiva i väldigt många samarbeten och med många olika parter. Det rör sig om både projekt men också inom ordinarie verksamhet

- *Digitalt ”mogna”*

Förbunden använder i mycket hög utsträckning digitala medier i sin kontakt med både anslutna föreningar, kontakt med allmänhet men också i arbetet med sina samlingar.

- *Utveckla verksamheten genom Region Skånes utvecklingsbidrag*

Förbunden använder Region Skånes utvecklingsbidrag för att utveckla sin verksamhet. Fokus har i hög grad varit på digitalisering, både att digitalisera sina samlingar men också arbeta med att tillgängliggöra samlingarna. Möjligheten att samarbeta med andra organisationer har underlättats av beviljade bidrag.

- *Ökad efterfrågan*

De tre förbunden ökade under perioden antalet medlemsföreningar. Detta gällde särskilt Arkivförbundet vars kärnverksamhet omfattar förvaltning av allt fler anslutna arkiv. Den markant ökade arbetsbördan har inte prioriterats av Region Skåne.

- *Sårbarhet*

De tre förbunden har små ekonomiska resurser. Region Skåne är med något undantag huvudfinansiär för deras löpande verksamhet. Förbundens roller som regionala paraplyorganisationer gör att det finns en logik bakom detta. Det får emellertid den effekten att verksamheterna i en väldigt hög grad är beroende av sin tämligen fåtaliga personalstyrka.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har inga konsekvenser beträffande ekonomi och finansiering.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet har ringa påverkan på miljö vilket är positivt ur ett miljöperspektiv.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i detta ärende.

Uppföljning

Slutsatserna av redovisningen följs upp i samband med verksamhetsplan och budget för 2019.

Maria Ward
Ordförande

Gitte Grönfeld Wille
Kulturchef